

ictimai-kültəvi təşkilatların işində praktiki surətdə işlərə tələb olunur. Politologiya fanni bakaları pilləsində seçmə fənn kimi tədris olunur. Kursun tədrisi ikinci tədris ilinin III semestrində (15 s. mühazirə, 15 s. seminar) nəzərdə tutulur.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 ballı tələbə semestr ərzində, 50 ballı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılardır: 20 bal seminar ve laboratoriya dərslerində fealiyyətinə görə ve 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterlər bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabi qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhv'lərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzdadan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzdadan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Öks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fealiyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərfə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam -intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.

X. Təqvim planı: (15 saat mühazirə, 15 saat seminar)

No	Keçirilən mühazirə və seminar mövzularının məzmunu	Müh.	Sem.
1	<p>Mövzu: Politologyanın predmeti, strukturu və əhəmiyyəti.</p> <p>Plan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Politologyanın yaranması 2. Politologyanın predmeti, subyekti və obyekti 3.Siyasi elmlərin funksiyaları, strukturu və əhatə dairesi 4.Politologyanın əhəmiyyəti <p>Mənbə: (1:2:3)</p>	2	2
2	<p>Mövzu: Siyasi fikir tarixi</p> <p>Plan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Qədim Şərqi siyasi fikir tarixi 2.Qədim Yunanistanda və Romada siyasi fikir 3.Intibah dövrünün siyasi konsepsiyaları 4.Müasir siyasi təlimlər	2	2

	5. Liberalizm, Konservativizm Mənbə: (1:2;3;6)		
3	Mövzu: Azərbaycanda siyasi fikir Plan 1.Qədim dövrün siyasi fikirləri 2.Intibah dövründə Azərbaycanda siyasi fikir 3.Azərbaycan siyasi fikri XIX əsrde və XX əsrin əvvəllerində 4.Müasir Azərbaycanda siyasi fikir Mənbə: (1:2;3;13)	2	2
4	Mövzu: Siyasi hakimiyət. Demokratiya Plan 1.Siyasi hakimiyət anlayışı 2.Hakimiyət bölgüsü 3. Hakimiyət formaları. Siyasi rejimlərin növləri 4. Legitimlik 5. Demokratiyanın əlamətləri və formaları Mənbə: (1:2;3;17)	2	2
5	Mövzu: Seçkiler və seçki sistemləri. Siyasi partiyalar Plan 1.Seçkilerin mahiyyəti və funksiyaları 2.Seçki senzleri 3.Seçki sistemləri 4.Siyasi partiyaların formallaşma tarixi və əsas əlamətləri 5.Siyasi partiyaların struktur, funksiyaları və tipologiyaları. Mənbə: (1:2;3;18)	2	2
6	Mövzu: Millət anlayışı. Millət və milli siyaset. Plan 1.Millət anlayışı 2. Milli ideya və ideoloziya 3.Millî müqədərəti təyin etmə məsələsi 4.Millî dövlət quruluşunun əsas formaları Mənbə: (1:2;3;20)	2	2
7	Mövzu: Siyasi liderlik və siyasi elita Plan 1.Siyasi lider və liderlik 2.Siyasi liderlərin təsnifatı 3.Siyasi liderlərin funksiyaları 4.Siyasi elita Mənbə: (1:2;3;19)	2	2
8	Mövzu: Beynəlxalq münasibətlər və xarici siyaset Plan 1.Xarici siyasetin metod və vasitələri. Beynəlxalq siyasi münasibətlər 3. Diplomatiya haqqında 4. Beynəlxalq münaqişələr, beynəlxalq təhlükəsizlik Mənbə: (1:2;3)	1	1

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Təlim neticəsində tələbələrin əldə etməli olduğu təsəvvür, vərdiş və bacarıqları:
 Öyrənen tanış olur:
 - Tələbələr Politologiya fənninin əhəmiyyətini, politologiya anlayışı, siyasetin mahiyyəti, siyasetin tipləri və növləri, siyasi siniflərhaqqında ümumi biliklər əldə edəcəklər.

- Politolojiya elminin təkamül tarixi, əsas kateqoriyalı və funksiyaları, metodları, tanış olacaqlar.
- Siyasi hakimiyyet, hakimiyyətin strukturu, siyasi rejimlər siyasi partiyalar, hakimiyyət bölgüsü haqqında biliklər əldə edcəklər.
- Siyasi sistemin tarixi formaları, cəmiyyətin siyasi sisteminin strukturu, dövlət hakimiyyəti, dövlətin mənfi və müsbət tipləri, dövlətin mənşəyi və mahiyyəti və s. ilə tanış olacaqlar.
- Siyasi şur, onun məzmunu və mahiyyəti, tipləri, siyasi mədəniyyət onun funksiyaları, siyasi mədəniyyətin tipləri haqqında ümumi biliklər alacaqlar.
- Siyasi ideyologiya, onun məzmunu, ideyalogiya ilə siyasetin qarşılıqlı əlaqəsi, ideyaloji cərəyanlarla tanış olacaqlar.

XII. Fənn üzrə təlim nəticələri

- Klassik, siyasi felsefə və müasir siyasi elmin diqqət mərkəzində olan başlıca siyasi problemləri müzakirə etməyi bilir;
- Hakimiyyət anlayışını ona yaxın "avtoritet", "nüfuz", "təsir" kimi anlayışlardan fərqləndirməyi, hakimiyyətin müxtəlif təzahürələrini müəyyənəşdirməyi bacarır;
- Sosial-institut anlayışlarının müxtəlif təriflərini müəyyənəşdirməyi bacarır
- Sosial və siyasi institutların başlıca funksiyalarını dərk edir;
- Müasir dövlətin əlamətlərini göstərməyi, siyasi rejimləri təsnifləndirməyi bilir;
- Demokratianın siyasi rejim kimi xüsusiyyətlərini ayırmagi və nəzəri modellərini müzakirə etməyi, siyasi dəyişiklikləri qiymətləndirməyi bacarır;

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollokvium sualları:

I kollokvium sualları:

1. Politologiyanın yaranması
2. Politologiyanın predmeti, subyekti, əhəmiyyəti.
3. Siyasi elmlərin funksiyaları, strukturu və əhatə dairəsi
4. Liberalizm, Konservativizm
5. İntibah dövründə Azərbaycanda siyasi fikir
6. Azərbaycan siyasi fikri XIX əsrde və XX əsrin əvvəllərində
7. Müasir Azərbaycanda siyasi fikir
8. Qədim Şərqdə siyasi fikir
9. Qədim Yunanistanda və Romada siyasi fikir
10. İntibah dövrünün siyasi konsepsiyaları

II Kollokvium sualları

1. Müasir siyasi təlimlər
2. Siyasi hakimiyyət anlayışı
3. Hakimiyyət bölgüsü
4. Hakimiyyət formaları
5. Siyasi rejimlərin növləri
6. Legitimlik
7. Demokratianın əlamətləri və formaları
8. Seçkilərin mahiyyəti və funksiyaları
9. Seçki senziləri.
10. Siyasi partiyaların formallaşma tarixi. Çox partiyalılıq.

XV. Fənn üzrə imtahan sualları

1. Politologiyanın yaranması
2. Politologiyanın predmeti, subyekti, əhəmiyyəti.
3. Siyasi elmlərin funksiyaları, strukturu və əhatə dairəsi
4. Politologiyanın digər elimlərlə əlaqəsi.
5. Liberalizm, Konservativizm
6. İntibah dövründə Azərbaycanda siyasi fikir
7. Azərbaycan siyasi fikri XIX - XX əsrin əvvəllərində
8. Müasir Azərbaycanda siyasi fikir
9. Qədim Şərqdə siyasi fikir

10. Qədim Yunanıstanda və Romada siyasi fikir
11. İntibah dövrünün siyasi konsepsiyaları
12. Müasir siyasi təlimlər
13. Siyasi hakimiyyət anlayışı
14. Hakimiyyət bölgüsü
15. Hakimiyyət formaları
16. Siyasi rejimlərin növləri
17. Legitimlik
18. Demokratiyanın əlamətləri və formaları
19. Seçkilərin mahiyyəti .
20. Seçki senzlərim
21. Seçki sistemləri
22. Siyasi partiyaların formallaşma tarixi. Çoxpartiyalılıq.
23. Millət anlayışı
24. Milli ideya və ideologiya
25. Siyasi lider və liderlik
26. Siyasi liderlərin təsnifatı
27. Siyasi elita
28. Xarici siyaset.
29. Diplomatik münasibətlər.
30. Beynəlxalq təhlükəsizlik

Politologiya fənninin sillabusu 050620-Kompüter mühəndisliyi, 050616-İnformasiya texnologiyaları, 050635-Qida mühəndisliyi, 050707-Şərabçılıq, 050709-Torpaqşunaslıq və aqrokimya A B, 050615-İnformasiya təhlükəsizliyi, 050701-Aqronomluq AB, 050702-Bağcılıq və tərəvəzçilik ixtisasları üzrə tədris planı və fənn programı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-ci il, protokol № 1).

Kafedra müdürü : _____ dos. K.F.Mahmudov

Fənn müəllimi : _____ m.G.H.Əlizadə